

DWADZIEŚCIA (901) nm

dw- (895), gdw- (6); dw- : gdw- *ZapWar* (45 : 6) [w tym: pisarz nr 100 dw- : gdw- (3 : 6)].

W *pisowni łącznej* (891), w *pisowni rozłącznej* (10).

Oba a oraz e jasne (w tym w pierwszym a 15 r., w drugim 24 r. błędne znakowanie).

N m pers dwadzieścia (57). *m an* dwadzieścia (4). *subst* dwadzieścia (105). Poza związkami z rzeczownikiem dwadzieścia (14). $\diamond$ *G* dwudziestu (103), dwiudziestu (1), dwadziestu (2), dwadziesta (1), dwadzieścia (5) [w tym 3 r. w zestawieniach liczebnikowych]; dwadziesta *LibMal* 1552/167v [zapis: dwadzieftħą]; dwudziestu : dwiudziestu : dwadziestu : dwadzieścia *ZapWar* (27 : 1 : 2 : 1; 1532 nr 2472: 1514 nr 2121 [zapis: dwądzeszthu], 1549 nr 2681 [zapis: dwadziesthu]: 1524 nr 2314); dwudziestu: dwadzieścia *Leop* (12 : 1; 3.Esdr 3/2), *BielKron* (14 : 2; 4v, 6), *SarnStat* (2 : 1; 1244). Poza związkiem z rzeczownikiem dwadzieścia (1). $\diamond$ *D* dwudziestu (3) *Leop* (2), *BibRadz*, dwadzieścia (1) *ForCnR* A3. $\diamond$ *A m pers* dwadzieścia (31). *m an* dwadzieścia (5). *subst* dwadzieścia (433), dwudziestu (1); dwadzieścia : dwudziestu *ReszHoz* (1 : 1; 128 (sto i dwudziestu panien wyposaża). Poza związkami z rzeczownikiem dwadzieścia (10). $\diamond$ *I* dwudziestą (19), dwiemadziesty (6), dwiemadziestoma (1), dwiemadzieściami (1), dwudziestu (1), dwadzieścia (2) [w zestawieniach liczebnikowych]; dwiemadziesty *UstPraw* (2), *BielKron* (2); dwudziestu *Leop Luc* 14/31 (ze dwudziestu tysięcy ciągnie); dwadzieścia *MiechGlab* 26 (dwadzieścia i pięć drogami), *MurzHist* R (przede dwiema a dwadzieścia lat); dwudziestą : dwiemadziesty *SarnStat* (4 : 1); dwiemadziesty : dwiemadziestoma : dwiemadzieściami *ZapWar* (1 : 1 : 1; 1523 nr 2226 : 1509 nr 2051), ~ -ą (16), -a (2) *LibMal*, -ąm (1) *BiałKaz*. Ze składnią wykojejoną dwadzieścia (1) *LibLeg* 10/98v (przysięgamy [...] sto tysiącami i dwadzieścia tysiącami [...] prorokom). $\diamond$ *L* dwudziestu (65), dwudzieściu (1), dwadzieścia (1) [w zestawieniu liczebnikowym]; dwadzieścia *MiechGlab* 4 (roku Bożego we dwadzieścia i ośmi po tysiącu i po dwu set); dwudziestu : dwudzieściu *ZapKościar* (1 : 1; 1587/71). $\diamond$ W skupieniach liczebnikowo-rzeczownikowych, pełniących funkcję przydawki ilościowej miary takich rzeczowników nadrzędnych, jak liczba, summa, waga, wina itp. dwadzieścia (26) (pod wagą dwadzieścia sykwów *BibRadz Ez* 4/10, ma zapłacić winę sto i dwadzieścia grzywien *SarnStat* 239).

Składnia orzeczenia: dwadzieścia (kogo, czego) jest, było (18), dwadzieścia (kogo, czego) są, byli (4), dwadzieścia (czego) była (1), dwadzieścia (z elipsą wyrazu oznaczającego przedmiot liczony lub ze składnią dwuznaczną) byli (3); dwadzieścia (kogo, czego) jest, było *HistAl*, *Leop*, *BielKron* (5), *GrzepGeom* (2), *RejZwierc*, *BudBib* (4), *Strum*, *ZapKościar*, *Phil*; dwadzieścia (kogo, czego) są, byli *HistLan*, *MWilcHist*, *StryjKron*; dwadzieścia (czego) była *Leop* 3.Reg 9/10; dwadzieścia (kogo) było : dwadzieścia (kogo) byli *SkarŻyw* (1 : 1); dwadzieścia (z elipsą wyrazu oznaczającego przedmiot liczony lub ze składnią dwuznaczną) byli *BibRadz*, *Mącz*, *SkarŻyw*.

Składnia rzędu lub zgody liczebnika z wyrazem oznaczającym przedmiot liczony dla poszczególnych przypadków: w składni rzędu z rzeczownikiem w *G pl*: *N* (41), *G* (67), *A* (179), *I* (6), *L* (26), w skupieniach liczebnikowo-rzeczownikowych (6); w składni rzędu z rzeczownikiem zbiorowym w *G* (1) (z dwudziestą braciej *StryjKron* 305); w składni zgody z rzeczownikiem w *pl*: *A* (1) *HistAl* M2v, *L* (3) *BibRadz* 2.Par 8/1, *Mącz* 173b, *Calep* 1123a; w składni zgody z rzeczownikiem w *du*: *L* (2) we dwudziestu groszu *LibMal* 1545/101v, po dwudziestu dniu *BibRadz* 2.Reg 24/8.

[Uwaga: Składnię zestawień liczebnikowych opracowano osobno w części im poświęconej.]

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Liczebnik główny; viginti Murm, Mymer¹, Mącz, Calep, Cn (901) : Murm 199; Mymer¹ 42v; GliczKsiąż 18v; Mącz 79a, 493a [2 r.], 496b [2 r.]; bo czworá pięć/ vczyni dwádźiesięciá. GrzepGeom Mv; Vicenarius – Dwadziefczia w liczbie maiáci. Calep 1121a, 1121a, 1123b.

W połączeniu z rzeczownikiem, zaimkiem, przymiotnikiem oznaczającym przedmiot liczony (332):

W składni rzędu z G pl (325): Iakom ya nyepрызethl sze dwyemadzesczama person ZapWar 1509 nr 2051; o którą myą pozywa pod dwyema dzyesthy kop ZapWar 1523 nr 2226; a nym mv skody vdzielal jako gdwadzieszcza kop ZapWar 1530 nr 2432, 1503 nr 1948, 1504 nr 1946, 1507 nr 1988, 1509 nr 2057, 1513 nr 2111 (33); MetrKor 40/813, 57/116v, 59/274v; PatKaz III 104v; tak yfz wedwudzieftu godzin vmarza człowieka FalZioł I 22d, 1 52a, b, 73a, II 23; LibLeg 10/59, 11/57v, 95, 95v, 140v; powyedziała ze ich mogło bycz okolo dwadzieftą grzywyen. LibMal 1552/167v, 1543/69v, 1544/77v, 1545/107, 1547/130, 1548/147v, 1552/168v, 169; Bog wie zechmy dwadziefcia zań frebrnikow dali Rejfóz B8v, Bv; RejKup cc2; á od dwudzieftu Słoniow s kámienia ritych był wożon HistAl L7, H, H6v; MurzHist D4v; KromRozm II t2v; KromRozm III E5; BielKom E3v; GliczKsiąż P4v; kthore przychodzą ku wadze dwudzieftu złotych Polfdch ná Monethę. GroicPorz k3v; Przyśyżnicy biorą grofzy dwádźiesięciá GroicPorz bb3v, k3v [2 r.], f2v, f4, x, mm2; I była wlyftká fummá fynow Ifráelfkich/ [...] od dwudzieftu lath y wyłfey [a vigesimo anno et supra] Leop Num 1/45; A gdy iulz wyłflá dwádźiesięciá lath [expletis autem annis viginti] iáko był zbudował Sálomon dwa domy Leop 3.Reg 9/10; Tedy Krol Sálomon/ dał Hirámowi dwádźiesięciá miáłteczek [viginti oppida] w ziemi Gálileyfki. Leop 3.Reg 9/11, Ex 30/13, 14, 36/23, 25, Num 1/28 (18); iefliby był dług dwádzyefciá grzywien UstPraw F4v; BibRadz Gen 31/38, 41, Num 1/20, 22, 36 (36); tak żefmy ich dwádźiesięciá zábili á więcey ránili BielKron 447; ledwie nas dwádźiesięciá przyplýnęło BielKron 454, 15, 16, 35v, 39, 39v (66); Bis deni anni, Dwádźiesięciá lat Mącz 25b, 6a, 54b, 71a, 179c, 236a (12); SienLek 68v, 95, 157, 160, 163v; LeoPrzep kt, A, D3, D4; GórnDworz I2; BielSat C2, G; W Pręt tedy będzie dwádźiesięciá fztuk GrzepGeom Mv, Mv; HistRzym 4v; HistLan A3v [2 r.]; RejZwierc 274v; BielSpr 43; WujJud 61v; RejPosWstaw [143²]; A było Sedekialzowi dwádźiesięciá lat y rok BudBib 2.Par 36/11, Gen 11/24, 32/14 [2 r.], 15, Ex 38/10 [2 r.], 38/11 [2 r.] (32); Strum D4, Q2v; ktore [królestwo] przed dwudzieftąm lat iedney wiáry było BialKaz I; BudNT Act 27/28; CzechRozm 136; ModrzBaz 138v; Oczko 19v, 20 [2 r.]; dwádźiesięciá żołnierzow y ftróżow ich w Chryftuła vwierzylí. SkarŻyw 180; iáko we dwudzieftu lat/ młodziuchną zoftawfzy wdową SkarŻyw 195, 57 [2 r.], 143, 180, 225, [237] (18); za Summę marc. dwadziefcia liczby prufki ZapKościar 1579/2v, 1580/4, 1582/26v, 1587/71, 1583/88v [2 r.]; Ktorego [kámienia] mężow dwádźiesięciá. Ledwie mogą rułzyć z mieyfciá. MWilkHist G4, G4v; StryjKron 122, 305, 607, 637; GórnRozm Cv; Lefek trzeci [...] Kroleftwo rozdzieleł miedzi dwadzfciá [!] Sinow PaprUp A4v; GostGospSieb +4; GostGospPon 170; Phil E3; WyprPl A4v; WujNT Act 27/28; przed dwiemádzieftly lat SarnStat 11; máią bydź karáni winą dwudzieftą grzywien Pólfkich [poena marcarum 20. Polonicalium puniantur JanStat 512] SarnStat 29; których dwádźiesięciá grzywien áni on fám N. iáko dłużnik/ áni ty zań

iaćko rękoymia niezápłacił. *SarnStat* 1244, 16, 29, 107, 152, 209 [2 r.] (15); *GrabPospR* L3; kofse dwádzieściá łokci długá *PowodPr* 49; *VotSzl Cv. Cf* »dwadzieścia razow«.

W składni rzqdu z G sg rzeczownika zbiorowego (1): z dwudzieftá bráćiey/ y tyfiácem piąciá let iezdnych StryjKron 305.

W składni zgody z pl (4): ktorey fzyrokofo bylá ná dwadziefcia ftaiánia HistAl M2v; po dwudzieftu lećiech BibRadz 2.Par 8/1; Intra viginti dies. We dwudzieftu dniách Mqcz 173b; Vigessis – Odwudzieftu pienia dzach [!]. Calep 1123a.

W składni zgody z du (2): zaftawylem we dwvdzyefthu groffu. LibMal 1545/101v; przyfzli po dziewięciú mieliácoch y po dwudzieftu dniu [in fine novem mensium et viginti dierum] BibRadz 2.Reg 24/8.

Z elipsá wyrazu oznaczájcego przedmiot liczony lub z jego skrótem (31): Ian vysznyewszky nyeprzyszehl szedwyemadzesczthoma. ZapWar 1509 nr 2051, 1546 nr 2648; wynyen [...] dacz 30 gr a iefli miefzczanyn thedi dwadziefczcia gr MetrKor 57/120v, 57/120v, 59/282v; Też piłúki peftilenciales/ [...] na każdy tydzień po dwudziesftu bierane FalZioł V 73v; MiechGlab 41; GliczKsiqż P3; Leop Num 11/19; A iefliżby tám iedno tylko dwádzieściá [viginti] byli ználeżieni? BibRadz Gen 18/31, Gen 18/31, Num 11/19, 2. Par 3/8, Ez 4/4; zábił przy namniey dwádzieściá z nálfzych Máchometanow BielKron 460v, 77, 463; Mqcz 128a; kupiwfzy gdzie ná dole kilkádziefiát álbo fto iáłowicz/ przepędzi ie máło dáley ná gorę/ álbo tákże báránow/ álic máło nie dwádziefcia káždego z nich do kuchniey dármó przypásć móże. RejZwierc 111; BudBib 3.Reg 6/2; Strum [H]; StryjWjaz B3v; CzechRozm 139; Oczko 27; ale gdy rok/ dziefięć/ dwádziefcia/ minęły SkarŻyw, 270, 30, 102, 460, 570; ReszHoz 129; GostGosp 14.

Zestawienia: »dwadziefcia a dwadziefcia« = po dwadziefcia (1): Viceni et vigeni, Po dwudzieftu/ álbo dwádzieściá a dwádziefcia. Mqcz 493a.

»dwadziefcia razow« (1): Vicies – Dwadziefczcia razow. *Calep* 1121a.

Zestawienia liczebnikowe (521):

Składnia orzeczenia:

w zestawieniách z liczebnikami od pięciú wzwyż: dwadziefcia (kogo, czego) jest, było (34), dwadziefcia (kogo, czego) sq, byli (5), dwadziefcia (co (N lat)) sq (1); dwadziefcia (kogo, czego) jest, było HistAl, Leov, RejAp, GrzepGeom, RejZwierc, BudBib (2), BiałKaz, StryjKron (3), WujNT; dwadziefcia (czego) sq GroicPorz, SarnStat; dwadziefcia (co (N lat.)) sq GrzepGeom; dwadziefcia (kogo, czego) jest, było: dwadziefcia (kogo, czego) sq, byli Leop (3 : 1), BibRadz (6 : 1), BielKron (13 : 1).

W zestawieniách z liczebnikami od jeden do cztery: dwadziefcia (kogo, czego) jest, było (13) [w tym: rzeczownik znajduje się w sąsiedztwie liczebnika dwadziefcia 11 r., w sąsiedztwie liczebnika od jeden do cztery 2 r.], dwadziefcia (kogo, czego) sq, byli (12) [w tym: rzeczownik znajduje się w sąsiedztwie liczebnika dwadziefcia 10 r., w sąsiedztwie liczebnika od jeden do cztery 2 r.], dwadziefcia (kto, co) sq, byli, były (9) [w tym: rzeczownik znajduje się w sąsiedztwie liczebnika dwadziefcia 3 r., w sąsiedztwie liczebnika od jeden do cztery 6 r.]; dwadziefcia (kogo, czego) jest, było BibRadz, StryjKron (2); dwadziefcia (kogo) sq CzechRozm; dwadziefcia (kto, co) sq HistAl, HistRzym, BielSpr, BudNT;

dwadzieścia (kogo, czego) jest, było: dwadzieścia (kogo, czego) są, byli: dwadzieścia (kto, co) są, byli BielKron (5 : 1 : -), RejAp (4 : 7 : -), ModrzBaz (1 : 1 : -), WujNT (- : 2 : 5).

Składnia rzędu lub zgody liczebnika z wyrazem oznaczającym przedmiot liczony dla poszczególnych przypadków:

W zestawieniach z liczebnikami od pięciu wzwyż: w składni rzędu z rzeczownikiem w G pl (295): N (51), G (19), D (2), A (179), I (11), L (17), w skupieniach liczebnikowo-rzeczownikowych (16); w składni zgody (9) [w tym cum lat (3)] : N (1) [cum lat] sto i dwadzieścia pedes GrzepGeom Nv, D (1) na przeciwko dwudziestu i pięci tysiącom Leop Ez 48/21, A (2) [w tym cum lat (1)] na pięć i dwadzieścia albo trzydzieści stajania Leop Ioann 6/19, sto i dwadzieścia pedes GrzepGeom Nv, I (2) dwadzieścia i pięć drogami MiechGlab 26, sto tysiącami i dwadzieścia tysiącami LibLeg 10/98v, L (3) we dwudziestu i dziewięci leciech BibRadz Gen 11/24, 2.Par 29/1, SkarJedn 97.

W zestawieniach z liczebnikiem od jeden do cztery: w składni rzędu z rzeczownikiem w G pl (116) [w tym: rzeczownik znajduje się w sąsiedztwie liczebnika dwadzieścia 81 r., w sąsiedztwie liczebnika od jeden do cztery 35 r.]: N (43), G (18), D (1), A (42), I (4), L (6), w skupieniach liczebnikowo-rzeczownikowych (2); w składni rzędu z rzeczownikiem zbiorowym w G sg braciej (1); I (1); w składni zgody (56) [w tym: rzeczownik znajduje się w sąsiedztwie liczebnika dwadzieścia 4 r., w sąsiedztwie liczebnika od jeden do cztery 51 r.]: N (23) (np.: dwadzieścia czterzej starcowie BudNT Apoc 5/14; oni czterzej a dwadzieścia starszy WujNT Apoc 5/14, 11/16), G (2) (dwudziestu i dwu kopu ZapWar 1550 nr 2671, dwudziestu i jednego roku BudBib Ier 52/1), A (24), I (1), L (4) (we dwudziestu i we czterech leciech BielŻyw 116; we dwudziestu leciech i we czterech GórnDworz Aa, na owych literach dwudziestu i trzech JanNKar C3v), w zespoleniu liczebnikowo-rzeczownikowym (1), w składni wykolejonej (1) A dwadzieścia i cztery knafle srebrnych LibLeg 11/157.

a. *Występuje jako składnik liczebnika głównego (519) :*

W zestawieniach ze spójnikami (446):

Spójnik „i” łączy dwa ostatnie człony (387):

dziesiątki i jednostki (241): Iakom ya nyevynyotha [!] dwádzeszthu kop pozycznych ydwa Slachathnyemv adamovj zelyszewa ZapWar 1514 nr 2121; nyevzialy gdviv dziesthv hy osmy vyeprzov karmnych ZapWar 1532 nr 2472, 1507 nr 2025, 1511 nr 2100, 1517 nr 2233, 1532 nr 2416, 1535 nr 2547 (10); ForCnR A3; Murm 200 [2 r.]; Mymer¹ 42v [2 r.]; Na dwudziestu y na czterzech łtop FalZioł IV 34d; BielŻyw 116; wpada w morze Euxinum dwadzieścia y pięć drogami roznimi. MiechGlab 26, 34, 70; MetrKor 57/115v, 118v, 59/271v, 273v, 279v; dwadzieszcza y trzi konye [...] wzietho LibLeg 10/58v; wzyentho lanke łknaflamy dwadzyefczya y cztheri knaflje srebrnich LibLeg 11/157, 9/50, 11/156v, 157; LibMal 1543/67; Ci łą dwádziefciá y czterzey krolowie HistAl M4v, H7, [I3]v; GliczKsiąż I; we dwudzieftu y w pięci lat GroicPorz b3, c3v [2 r.], k3; łfz Marcellinus Papiełz naprzod dwadzieściá y pięć presbiteros/ [...] poštánowił KrowObr 35v, 29, 78v marg, Ss3; ná przeciwko dwudzieftu y pięci thyfiącom [viginti quinque millium] Leop Ez 48/21, Num 26/62, Ios 18/28, Iudic 20/15, 2.Par 7/8, 20/31 (18); máią być winą karáni/ á to dwiemádziefte y ósmią grzywien UstPraw A3v, B; WyprKr 107, 109; gdy był we dwudzieftu y dziewięci leciech [novem et viginti annos] BibRadz Gen 11/24, 23/1, Ex 26/6, Ios 19/30, 1.Par 7/40, 2.Par 36/5 (20); Antenor

wykonawczy na królestwie Trojańskim dwadzieściami y dwie lecie *BielKron* 61; a tak s tych dwu domu było starzych nad inemi dwadzieściami y czterzey *BielKron* 74; w ktorzym było dwadzieściami y czterzy tysiące Turkow *BielKron* 256v; ci dwadzieściami y ośm mężow mieli ie od thego hámować a przeftregać *BielKron* 272; miał pięć let dział/ między kthoremi dwadzieściami y dwie było borzących. *BielKron* 273; we dwudzieftu y we trzy látá *BielKron* 363; wtárgnął krolowi do Rułkich krain we dwudzieftu y cztherzech tylięcy *BielKron* 409; przyiecháli kniemu w łodzi dwadzieściami y czterzey młodzieńcow *BielKron* 443; iedenże był zábithy/ a dwadzieściami y ieden ránnych *BielKron* 447, 33, 35, 42, 48v, 50 (62); *SienLek* 23, 29, 42; *LeovPrzep* A4v, B2, I [2 r.]; *RejAp* 47 [2 r.]; we dwudzieftu leciech/ y we cztherzech *GórnDworz* Aa; *HistRzym* 114; *GrzepGeom* H4, I [2 r.], I2 [2 r.], I4, K2v; *BielSpr* 35v; *WujJud* A8v; SYnem dwudzieftu y iednego roku [*viginti et unius anni*] (był) Cydki iahu gdy poczał krolować *BudBib Ier* 52/1, 1.Par 7/40, 27/4, 5, 7, 2.Par 36/2 (15); *Strum* D3 [2 r.], D4; *BialKaz* I4, L2v; dwadzieściami y czterzey starzych/ y czworo też z nimi zwierząt/ tak wyflawiaią *CzechRozm* 200v, 136 [3 r.], 136v, 137; *SkarJedn* 92, 97, 98, 231; *SkarŻyw* 29, 31, 290, 319, 461, 574, 601; za Summę marc. dwadzieścia y Siedm liczby pruskiey *ZapKościar* 1580/11v, 1580/7v, 1587/71, 1588/75; y infzych dwadzieściami y trzey Litewłkich Sláchćicow było zábitych *StryjKron* 315, 370, 380, 410, 607; *WerKaz* 296; *ActReg* 75; *GostGosp* 126; *LatHar* +, +, + +2, + +3, + +4, + +5, + +6, 215; ábo byli przełożonemi nad dwudzieftą y czterech domow y rzędow kápłáńłkich *WujNT* 354, 390, 511, 848, *Apoc* 4/4 [2 r.], s. 849 (11); *JanNKar* Bv, B3, C3v; winą dwadzieściami y ośm grzywien przez nas niech będą karáni *SarnStat* 840, 280, 493, 976.

setki i dziesiątki (76): *ZapWar* 1530 nr 2479; Glinyani dwyefzecie i dwadzieftczia tholp ífoly *MetrKor* 57/115; *BielŻyw* 112; *MiechGlab* 48, 57; *LibLeg* 11/94; w ktorzym [*mieście*] ludzi íeft więcey niż íto y dwadzieściami tylięcy [*centum viginti millia*] *Leop Ion* 4/11, 3.Reg 9/14, 28, 2.Par 7/5, 2.Esdr 7/35, *Dan* 6/2 (9); *UstPraw* K2; *BibRadz Gen* 6/3, I 4 marg, 1.Par 12/37, 1.Esdr 2/67, 1.Mach 11/45, 2.Mach 8/20, *Act* 1/15; *BielKron* 45, 45v, 77, 77v, 78 (12); *Mącz* 2d, 177b, 222a; co íye było sítało tak íto y dwadzieściami lat *LeovPrzep* a4; wízytkich Pólek naydzie íye w Pręcie siedm íeth y dwadzieściami *GrzepGeom* Mv; íto y dwadzieściami *pedes* vczynią łokiet Krákwłkich íześćdziesiąt y siedm nie cálych *GrzepGeom* Nv, Mv, Nv [2 r.]; *RejPos* 287; *BudBib Gen* 6/3, I 3v marg, I 117 marg, *Iudic* 8/10, 2.Mach 12/20; *SkarJedn* 247; *SkarŻyw* 269, 270, 485, 575 [2 r.]; Blondus zás ktorzy przed lat ítem y dwudzieftą [...] pífał *StryjKron* 95; Pápież ná kázdy rok/ íto y dwudzieftu pániem wypořaža *ReszHoz* 128; *WerGośc* 263; *GórnRozm* E4v; *LatHar* 215, 680; *WujNT Act* 1/15; *SarnStat* 239, 604 [2 r.], 606, 610, 611 (11); *SkarKaz* 160a; *SkarKazSej* 706b.

(tysiące) setki dziesiątki i jednostki (19): Synow Azgadowych: dwa tyfiacá/ trzy ítá/ dwadzieściami y dwa [*duo millia trecenti viginti duo*] *Leop* 2.Esdr 7/17, 2.Esdr 7/16, 22, 23, 27, 30 (11); *BibRadz Esth* 9/30; y wymierzył ná tho pláczu íześć let/ dwadzieściami/ y pięć ítop íwoich włánych *GórnDworz* V4, V4; *BielSpr* 35v; *BudBib Esth* 9/30, *Tob* 14/15; *SkarŻyw* 286; od piacci Seth lath Dwudzieftu y Piaci przodka ich batzeni [!] wradzie *PaprUp* E3v.

jednostki i dziesiątki (51): *ZapWar* 1513 nr 2132; *FalZioł* II 16c; *GlabGad* F5; *MiechGlab* 26; *KłosAlg* A4; *LibLeg* 9/50, 51; w skrzyńce Przyfiężnicey zoftáią pięć y dwadzieftcia grofzy *GroicPorz* bb3v, bb3v; y miał í nimi dwa y dwadzieściami lynow *Leop* 2.Par 13/21; ná pięć y dwadzieściami álbo

trzydzieści itáiánia *Leop Ioann* 6/19, *Ex* 26/2, 36/9, 1.*Par* 18/5, 2.*Par* 27/1, 36/5 (10); *UstPraw* B4; *WyprKr* 109 [2 r.]; Z tych poftánowieni fą cztery y dwádzieściá thyfięcy *BibRadz* 1.*Par* 23/4, 4.*Reg* 18/2, 1.*Cor* 10/8; iż ich zginęło czterzy y dwádzyeściá tyfięcy. *BielKron* 43, 61 [2 r.], 83, 463; *KwiatKsiąż* P4v; *Duarum et viginti gentium ore loquebatur*, Vmiał dwa y dwádzieściá yęzików. *Mącz* 270d, 88a, 179c, 222a, 253d, 335a, 472d; *LeovPrzep* H2, H2v [2 r.]; *GrzepGeom* G4v [2 r.], H4; *ModrzBaz* 79, 80v, 104; *WyprPl* B4v; *WujNT* 1.*Cor* 10/8, *Apoc* 19/4; *SarnStat* 584.

setki jednostki i dziesiątki (1): Stadium item, Dálekość fto pięć y dwádzieściá kroków w łobie ofiegáyęca. *Mącz* 411d.

Spójnik „i” łączy więcej niż dwa człony (4): wżákże policzon iest narod Lewi ku słuźbie Bożey [...] dwádzyeściá y dwa tyfięcy fiedmđzyełiát y trzy. *BielKron* 39v; ktorzych byłá wielką liczbá fto y dwádzieściá y czterzy tyfiące. *BielKron* 279; thyfiąc dwie ście y dwádzieściá y fiedmł ludzi *BielKron* 288; dwádzieściá y dwa tyfiącá/ y dwie ście [*duo et viginti millia et ducenti*]. *BudBib Num* 26/14.

Spójnik „a” łączy (46):

jednostki a dziesiątki (42): *HistAl* M3; przeded wiemaadwadzieścia [!] lat *MurzHist* R; *GroicPorz* m4; *Leop* 4.*Reg* 10/36, 2.*Par* 36/11; *BibRadz* 1.*Esdr* 8/11, *Ez* 40/29, 45/12, II 95v *marg*; gdzie iey thám iuż niebyło/ przez lat iedno á dwádzieściá *BielKron* 234v, 52v, 61, 364, 396, 403, 409v; *Cuius hyberna aberant, ab eo millia passuum* 25, Którego obós [...] od niego przes pięć á dwádzieściá tyfięcy kroków było. *Mącz* 429b, 8a, 187b; iż czterzey á dwádzieściá fćarcow vpádło ná twarzy fwoie *RejAp* 50, 48 [2 r.], 49, 50 [2 r.], 53 [2 r.], 95v (13); *BudBib Ez* 45/13; *ModrzBaz* 79, 80v; *WyprPl* B3v; oni czterzey a dwádzieściá [*viginti qualuor*] fćarfzy vpádli ná oblicze fwoie *WujNT Apoc* 5/14, *Apoc* 4/10, 5/8, 11/16; ktorzych ósm á dwádzieściá grofzy grzywnę czynią *SarnStat* 883, 584.

setki a dziesiątki (3): *BielŻyw* 112; [*Pan Bóg*] iedno fto lat á dwádzyeściá człowiczemu żywotowi nadáley zámierzył. *BielKron* 4; do fćá á dwádzyeściá lat *BielKron* 4v.

dziesiątki a jednostki (1): iestli we dwudzieftu [!] á w pięci lat *FalZioł* V 43.

liczebniki wieloczłonowe połączone spójnikami „i” oraz „a” (3): fćtho y fiedmł á dwádzieściá Prowinciy *Leop* 3.*Esdr* 3/2; ludu godnego ku boiowi było ósmł á dwádzieściá tyfięcy y fćeść feth [*viginti et octo millia et sexcenti*]. *BibRadz* 1.*Par* 12/35; doczekawfzy potomkow fwoich czterzy á dwádzyeściá tyfiąc y fćo *BielKron* 6.

W zestawieniach bezspójnikowych (17):

dziesiątki jednostki (12): WYpelniwłfy miłofciwy pán Iezus dwadziefcia dziewiętz lát od fwego narodzeniá *OpecŻyw* 35v; *BibRadz* 2.*Par* 29/1, *Ez* 11 *arg*; *BielKron* 272; *SienLek* 10; *BudNT Apoc* 5/14; *ModrzBaz* 80v; y z dwudzieftą dwiemá Bráciey poległ zábity. *StryjKron* 308, 300; około dwudzieftu dwu lat *OrzJan* 117; *JanNKar* B3v; *GrabPospR* M3.

setki dziesiątki (3): zá fćo grzywien/ zá dwádzieściá ktemu *RejFig* Bb3v; Zył fćo dwádzieściá lat *SkarŻyw* 485 *marg*, 575.

jednostki dziesiątki (2): Rozdzielił Dawid [...] ná czterzy dwadzieściá fámiliey y łofow. *Leop* 1.*Par* 25 *arg*; iákoby dłużá tu byłá [...] ná dwu ná dwudzieftu łokci *GrzepGeom* I.

Zestawienia osobliwe (6): roku Bożego we dwadziefcia y ómi po tyfięczu y po dwu feth *MiechGlab* 4.

Rzeczownik przedmiotu liczonego (lub tysiąc) powtarza się po każdym członie liczebnika (5):

Spójnik „i” łączy (5):

dziesiątki i jednostki (3): wthym yako dwadzieszczya Cop y cztery Copy gr. *ZapWar 1527 nr 2307*; dwdzechhv Cop y dw copv grossy *ZapWar 1529 nr 2387*; y nyeuczynil iemu skodj dwadziesthu kop y czter(y) <cop> gr. *ZapWar 1549 nr 2681*.

setki i dziesiątki (1): y nyevczynylem yemw skody vassnosczy stha grzivyen y dwdziestw Grziwien *ZapWar 1546 nr 2612*.

Spójnik „i” łączy każdy człon (1):

setki tysięcy i dziesiątki tysięcy i jednostki tysięcy (1): y przisyegami wedle naschego Zakonv ftotilfyaczomy y dwadziefczatiilfyaczmy. y czoterm y thilfiaczmy prorokom *LibLeg 10/98v*.

»dwadzieścia tysięcy, tysiąc« [w tym: z *G pl (43)*, z *G sg rzeczowników: ludu (8)*, wojska (2), Moskwy (1), z *elipsą rzeczownika (3)*] (57): *BielŻyw 111*; *LibLeg 9/52v*, 11/85; *MurzHist R3v*; [król] który ze dwudzieftu tylięcy ciągnie przeciwko niemu [qui cum viginti milibus venit ad se?]? *Leop Luc 14/31*, 1.*Par 18/4*, 2.*Mach 8/9*, 30, 12/20; *BibRadz 1.Par 18/4*, *Dan 11/12*, 2.*Mach 8/30*; pszenice dwádzyeciá tyliac korcy *BielKron 77*; zoftáto tám Turkow ná plácu dwádzyeciá thyliac *BielKron 252*; ktorzy przyciágnęli we dwudzieftu thyliac koni *BielKron 353v*, 70v, 72v, 77, 77v, 181 (27); *BialKat 298*; *RejZwierc 205v*; *BielSpr 51v*; z dwudzieftá tylięcy ludzi Mołkiewfkich iezdnych *StryjKron 712*, 96, 320, 602, 607, 662, 782; *GórnRozm Av*; wzyal dwadziefcia tifici Talerow. *Paprup 12v*; *ActReg 162*; *OrzJan 40*; *WujNT Luc 14/31*; *SarnStat 355*.

~ *Spójnik „i” łączy (2):*

setki tysięcy i »dwadzieścia tysięcy« (1): ktorych było dwa kroć ftwo tyliac y dwádzyeciá tyliac ludu zbroynego. *HistAl F3v*.

»dwadzieścia tysięcy« i *setki (1):* było dwádzyeciá tylięcy y ośm ft ludu godnego ku boiowi [viginti millia et octiogenti] *BibRadz 1.Par 12/30*. ~

Wyrażenie: »cztery i dwadzieścia, cztery a dwadzieścia, dwadzieścia cztery godzin« = *doxa* [szyk 5 : 1; 2 : 2; 9 : 1] (10): *GlabGad F5*; dziewięć [...] okręgow niebieskich/ ktore ftie zawftze nad nami w godzin cztyrzy y dwadziefcia/ to ieft przez ieden dzień/ w około obracziá. *KłosAlg A4*; *GOrące* Práwo gdy kogo zá ftwieżá poimáią/ [...] trwa cztery á dwádzyeciá godzin. *GroicPorz m4*; *BielKron 295*; *KwiatKsiáz P4v*; *Mącz 88a*; *SienLek 10*; *ModrzBaz 80*, 80v [2 r.].

b. *Występuje jako składnik liczebnika zbiorowego (1) :*

Zestawienie liczebnikowe (1): y z domu oycá iego przednieyfzych było dwádzyeciá y dwoie [principes viginti et duo] *BibRadz 1.Par 12/28*.

c. *Występuje jako składnik liczebnika porządkowego (2) :*

Zestawienia liczebnikowe (2):

Ze spójnikiem „i” (1): A ták dniá trzeciego y dwudzeftu [in die vigesimo tertio] ftodmego księżycá *Leop 2.Par 7/10*.

Bezspójnikowe (1):

Wyrażenie: »dwadzieścia jedna godzina« = *dwudziesta pierwsza godzina (1):* do dwudzieftu iednéy [do dwudzieftu iednéy *SarnStat 786*]/ godziny poczawftzy poránu. *SarnStat 527*.

Cf **DWADZIEŚCIAKROĆ**

ZZie